Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Франціксканьска ч. 10, двери 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвской“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к.
Поединоке число 3 кр

Ч. 164. | Нинѣ: гр. к. Трофима | рим. к. Домініка | Завтра: † Бориса | Марiѣ Сн. | Четверъ 23 липня (4 серпня) 1892 | Всходъ сонця 4 г 41 м.; заходъ 7 г 29 м. Баром. 758 терм. + 23·4 + 14·0°. | Рôкъ II.

Ще про софійскѝ документы.

Въ свѣтѣ політичнôмъ тôлько нинѣ й бесѣды, що про поѣздки и бесѣды кн. Бісмарка та про оголошенѝ въ Софіи тайнѝ документы россійскѝ, що доказують нехибно аґітаційну роботу россійского правительства въ Софіи, а суперечка яка пôшла про правдивôсть чи неправдивôсть тыхъ документôвъ єсть далеко цѣкавѣйша, якъ всѣ бесѣды, якѝ теперь выголошує бувшій зелѣзный канцлеръ. Суперечка та выводить на верхъ ще неоднѝ цѣкавѝ рѣчи, про котрѝ доси не знало ся нѣчого. Закимъ однакожь приступимо до тои суперечки, мусимо подати ще два дуже цѣкавѝ документы, оголошенѝ якъ разъ въ пору, коли страчено убійниковъ Белчева. Першій зъ нихъ то письмо россійского посла въ Букарештѣ, Хитрова, до директора азійского департаменту, Зиновієва, писане въ червни 1889 р., а другій то шифрована вôдповѣдь Зиновієва выслана до Букарешту. Хитрово пише такъ:

„Драґанъ Цанковъ и Петро Станчевъ передали менѣ на письмѣ згôдну ухвалу політичныхъ партій въ Болгаріи, пôсля котрои уложено плянъ, щобы кн. Кобурґа зъ Болгаріѣ усунути, а въ княжествѣ завести нове правлѣнє зъ царскимъ комісаремъ на чолѣ. Цанковъ и Станчевъ передаючи менѣ се письмо о тôй згôднôй ухвалѣ, доручили въ оригіналѣ также заявленє войскового комітету революційного въ Софіи, котрого головный провôдникъ майоръ Папица, а участь въ нѣмъ бере также мѣсцевый комендантъ, начальникъ софійскои бриґады, пôдполковникъ Киссовъ. Они завѣдомили мене, що провôдники партій и офіциры софійского ґарнізону рѣшили остаточно, щобы кн. Кобурґа зъ Болгаріѣ выдалити и теперѣшнє тамъ незаконне правлѣнє усунути. Яко повномочники высше згаданѝ особы просять, щобы заименувати якъ найскорше царского комісаря для Болгаріѣ та щобы вôнъ въ кôлька днѣвъ по революціи приѣхавъ въ Софію. Крôмъ того Цанковъ просивъ особисто, щобы єму дати грошевѝ средства для роздѣленя помѣжъ тѝ особы, котрѝ заявили, що готовѝ взяти дѣяльну участь въ болгарскôй революціи и разомъ зъ иншими згодили ся вже напередъ убити князя Кобурґа. Передаючи просьбу Цанкова и Станчева прихильному осудови Вашои Ексцеленціѣ, маю честь повѣдомити Васъ, що грошевѝ средства, о котрѝ тѝ особы просили, можна выплатити за посередництвомъ нашои репрезентаціѣ въ Бѣлградѣ, де Цанковъ мае намѣръ задержати ся для переведеня революціѣ въ Болгаріи. Заразомъ уважаю своимъ обовязкомъ додати, що зъ сумъ окупаційного фонду выплачено Цанковови и Станчевови особисту пôдпомогу 10.000 франкôвъ, на що выставленый квітъ долучено“.

На то вôдповѣвъ Зиновієвъ:

„Червень 1889. На довѣрочне письмо зъ червня с. р. маю честь уклôнно просити В. Ексцеленцію, зарядити все потрѣбне, щобы зъ сумъ окупаційного фонду передано 50.000 франкôвъ нашому заступникови въ Сербіи, а Драґанъ Цанковъ роздѣливъ бы ихъ мѣжъ особы, котрѝ заявили готовôсть брати участь въ революціи въ Болгаріи. Про способъ, якъ выдати сю квоту, а також якъ зложити рахунокъ вôддѣлови для справъ особистыхъ и економічныхъ, я вже писавъ просто до нашого посла въ Бѣлградѣ“.

Якъ вже звѣстно назвавъ бувъ Journ. de St. Ptbg. всѣ тѝ документы фальшивыми, а декотрѝ россійскѝ ґазеты вказуючи на вôдзывъ сеи часописи кажуть, що терпеливôсть Россіѣ дôйшла вже до крайности. Можна собѣ легко представити, що тѝ документы выкликали въ Россіи велике невдоволенє, а то рѣчь певна, що не такъ длятого, що они нѣбы то суть неправдивѝ, якъ скорше длятого що така Болгарія важила ся ихъ оголошувати. Се очевидно лютить Россію найбôльша и вся россійска праса єсть дуже озлоблена на тыхъ, що важились такъ безпощадно выкрывати махінаціи россійскѝ. „Гражданинъ“ каже навѣть, що кн. Кобурґскій передъ софійскимъ процесомъ выпросивъ благословенiє для сего кровавого дѣла въ Лондонѣ и Вѣдни. Двѣ найстаршѝ монархіи зробили изъ Стамболова новомодного Нерона, взявши єго въ оборону. Вже зъ сего одного вôдзыву видко, яке настало въ Россіи розъяренє и колибъ такъ высша сила не спиняла Россіѣ, кобы такъ она у себе дома мала свобôднѝ руки, хто знає, чи теперь по софійскôмъ процесѣ и по оголошеню тыхъ документôвъ сидѣла бы она такъ тихо. Але на Болгарахъ справджує ся пословиця: Смѣлымъ щастє помагає!

Супротивъ доказôвъ россійскихъ ґазетъ, що згаданѝ документы суть фальшивѝ, обстають болгарска „Свобода“, котра тѝ документы оголосила, и балканьска аґентія при своѣмъ, а теперь прийшовъ имъ ще въ помôчь Hamb. Corresp., котрый такъ пише:

„Въ Россіи знають дуже добре, що документы тѝ суть правдивѝ, ажь надто правдивѝ. Болгаре купили ихъ ще кôлька лѣтъ тому назадъ за значнѝ грошѣ, а купили ихъ вôдъ когось, що не потребувавъ ихъ фальшувати,

3

Холера

єѣ історія, причины и способы, якъ вôдъ неи стерегти ся.

(Дальше.)

Въ доповненю до того, що вже було повысше сказано, мусимо ще додати кôлька замѣтокъ. Въ многихъ сторонахъ Европы проявляє ся майже що року въ лѣтнôй порѣ т. зв. европейска або домашна холера (cholera nostras), котра проявляє ся майже такъ само, якъ азійска холера, лишь що люде майже зъ неи завсѣгды выходять. Она бере ся зъ того, що люде ѣдять якусь нестравну або зôпсовану поживу, вôдъ котрои дôстають вôдтакъ запаленя кишокъ, пораженя однои части нервôвъ и т. д., а то выкликує зновъ велике розвôльненє и блювоту. Причиною т. зв. домашнои холеры мають бути лѣсочники въ першôмъ своѣмъ розвитку.

Що при азійскôй холерѣ кровь скипає ся, походить то зъ вôдси, що зъ крови вôддѣлює ся такъ богато сукровицѣ, що кровь не може вже переходити въ найтоншѝ жилочки и не дôстає ся до легкихъ, черезъ що чоловѣкови нестає ажь вôддыху и вôнъ нѣбы душить ся. Кровь не може въ легкихъ стыкати ся зъ кислемъ воздуха и черезъ то не мае ясночервонои барвы, лишь єсть темно-сина, ажь чорна. Черезъ то, що кровь не мае доброго обѣгу по тѣлѣ, не може она достаати ся до мозку, а то стаєсь причиною проявôвъ ослабленя мозку. Черезъ то, що кровь гусне, то и маса єѣ стає менша, а тѣло не мае тогды тои повноты якъ звычайно. Крôмъ того втягає ще така кровь въ себе всѣлякѝ иншѝ соки зъ тѣла, а черезъ то оно западає и морщить ся.

Наконець треба ще и то зважити, що — якъ мы то вже повысше зазначили — не всѣ люде суть однаково для холеры приступнѝ. Люде, що зле живлять ся, що суть слабои будовы тѣла и въ котрыхъ тѣлѣ єсть богато воды, западають найскорше на холеру. Не послѣдну ролю грає при тôмъ и самъ страхъ. Люде слабнуть на тѣлѣ вже изъ самого страху, а ихъ тѣло єсть тогды далеко бôльше приступне для заразка холеры. Звѣстно прецѣ, що вже самъ страхъ чи то у людей, чи у звѣрять выкликує розвôльненє и робить то, що они спускають мочь, а такій станъ орґанізму єсть якъ разъ приступный для холеры. Що до вѣку, то показує ся що дѣти и молодѝ люде ажь до 20 року западають найменше на холеру; найбôльше умирають и западають на холеру люде старшѝ, вôдъ 40 лѣтъ, а то для того, що ихъ тѣло, особливо же прилады въ нѣмъ до травленя, бувають вже бôльше ослабленѝ.

Изъ сего всего пôзнали мы, якъ стоить теперѣшнє наше знанє о холерѣ. Здаєсь, що вже знаємо, що єсть безпосередною причиною холеры, зъ вôдки она первѣстно выйшла, и ще теперь выходить, середъ якихъ обставинъ и якими дорогами ширить ся и якъ проявляєсь она въ чоловѣцѣ, — та якѝ въ нѣмъ выкликує змѣны. Кажемо: здає ся, що вже знаємо, — бо коли схочемо бути строгѝ въ осуджуваню сего нашого знаня, то все таки бодай о тôмъ можемо сумнѣвати ся, чи той comma bacillus або лѣсочникъ-кривулька, котрого выкрывъ Кохъ, єсть дѣйстно тымъ заразкомъ, що выкликує холеру. Але припустѣмъ, що то вôнъ дѣйстно єсть причиною холеры и що все наше знанє о холерѣ єсть дѣйстно добре, то оно вже дає намъ способы, якъ стерегти ся тои пошести.

Певно, що найлекше бы було позбути ся холеры разъ на завсѣгды, колибъ мы знали такій способъ, котрымъ можна бы того лѣсочника вôдъ разу убити, знищити; але що такого радикального способу не знаємо, то мусимо уживати всѣлякихъ иншихъ, щобы єго не пускати до насъ, не давати єму множити ся и ширити ся. Въ тôмъ и цѣла оборона наша вôдъ холеры, — бо лѣку на ню доси не знаємо.

Знаємо вже, що заразокъ холеричный розвиває ся лишь въ вогкости, а гине въ сухôмъ воздусѣ; такъ само гине вôнъ вôдъ великои теплоты и вôдъ деякихъ кислотъ. Треба отже нищити єго тымъ, вôдъ чого вôнъ гине, значить ся, треба все то, що приносить той заразокъ, робити незаразливымъ або десінфекціонувати.

бо могъ дуже легко украсти оригіналы. Кождый, хто въ послѣднихъ лѣтахъ мавъ яку небудь нагоду поднести крайчикъ заслоны покрываючои россійскй интриґи на всходѣ, знає, хто тй акты, котрй теперь оголошено, якъ и кôлька инших спродавъ Болгарамъ; знає такожъ, що то бувъ россійскій дипльоматъ, секретарь посольства зъ неросійскимъ прôзвыщемъ, знає наконецъ, що крадѣжъ выкрыто и дипльомата усунено зъ посады. Въ Петербурзѣ знає ту исторію кождый, хто лишь стоить близько до россійскихъ круґôвъ дипльоматичныхъ, и нѣхто зъ поважныхъ людей въ Россіи не сумнѣває ся о правдивости документôвъ, оголошеныхъ въ „Свободѣ“. Вѣденьска депеша бюра Райтера доповняє повысше поясненє и каже, що згаданй акты продавъ Стамболову бувшій драґоманъ россійского посольства въ Букарештѣ, Якобзонъ, котрый въ кôлька днѣвъ по убитю Белчева въ наслѣдокъ непорозумѣня зъ Хитровомъ утѣкъ бувъ до Софіѣ.

Переглядъ політичный.

Зô всѣхъ сторôнъ потверджують вѣсть, що міністеръ Пражакъ має ся подати до димісіѣ. Moravska Orlice доказує, що то суть наслѣдки радикальнои політики Молодочехôвъ. Дімісія ся значить нове скрѣпленє лѣвицѣ и конець институціѣ ческого міністерства въ кабінетѣ ґр. Таффого.

Fremdenblatt подає слѣдуюче характеристичне заперечене: Вѣсть о уступленю австроугорского посла при Ватиканѣ ґр. Ревертеры есть неправдива; нема причины оглядати ся за его наслѣдникомъ, котрый мусѣвъ бы бороти ся въ Ватиканѣ зъ тымъ самымъ неприхильнымъ для Австро-Угорщины успособленемъ и зъ тыми трудностями, зъ якими боровъ ся въ послѣднихъ часахъ и ґр. Ревертера.

Фактомъ есть, що холера появила ся вже въ Москвѣ, де сконстатовано кôлька выпадкôвъ смерти на ту пошесть. Зъ причины холеры розпôчне ся наука въ школахъ и выклады на университетахъ россійскихъ пôзнѣйше якъ звычайно.

На торжествѣ въ Єнѣ, де повитало кн. Бісмарка около 7000 людей, мавъ Бісмаркъ довшу бесѣду, въ котрôй згадавши про минувшôсть сказавъ, що давнѣйшй вôйны були конче потрѣбнй, а въ будучности повинна бути вôйна лишь для обороны. Сильный парляментъ мусить стати ся огнищемъ публичного житя. Въ центрумъ есть богато честныхъ мужѣвъ, але имъ не стає проводу прихильного державѣ. Що до зробленого ему закиду антімонархічного настроеня, то вказавъ на конституцію, пôсля котрои не цѣсарь, але канцлеръ есть одвѣчальный. Вôнъ есть щирый прихильникъ династіѣ, але не хоче вѣрити въ непогрѣшимôсть комісарѣвъ цѣсарскихъ.

Велику сензацію выкликавъ въ Бѣлградѣ фактъ, що шефъ секціи и заступникъ міністра Пашича, Милоевичь, побивъ въ канцеляріи пенсіонованого радника державного Владана Зуєвича, котрый прийшовъ упôмнути ся о пенсію, котрои вже вôдъ довшого часу не дôстававъ.

Новинки.

Львôвъ дня 3 Серпня.

— **Єго Вел. Цѣсарь** затвердивъ выбôръ Кирила Ладижиньского на заступника презеса Рады повѣтовои въ Сяноцѣ.

— **Именованя.** П. Міністеръ торговлѣ именувавъ асистентôвъ рахунковыхъ Мих. Бориславского и Гната Ґарана рахунковыми офіціялами при Дирекціи почтъ и телеґрафôвъ. — Ц. к. высшій Судъ краєвый въ Краковѣ именувавъ Фр. Кс. Подвина книговодцемъ extra statum при судѣ въ Вадовицяхъ.

— **Однорочнй охотники.** П. Міністеръ вôйны розпорядивъ, що однорочники, що служать при адміністраційныхъ вôддѣлахъ, не можуть бути титулярными пôдофіцирами, а тй що зложать испытъ офіцирскій, то можуть бути именованй фельдфеблями.

— **Вписы до женьскои семинаріѣ у Львовѣ** будуть вôдбувати ся дня 29, 30 и 31 с. м. Тй що хотять на першій рôкъ вступити, мусять крôмъ иншихъ предметôвъ умѣти также по руски добре читати и писати, прочитане розумѣти и оповѣсти по польски и по руски.

— **Головный выдѣлъ товариства „Просвѣта“** у Львовѣ поручивъ п. Дмитрови Дмитеркови, яко своему делеґатови, по мысли §§. 28 д) и 50 г) статута товариства — провѣрити на мѣсци станъ и розвôй деякихъ читалень „Просвѣты“, удѣлити якъ читальнямъ такъ и поодинокимъ еѣ членамъ всякои порады и зложити перше своє справозданє головному выдѣлови товариства „Просвѣта“ у Львовѣ про розвôй тыхъ читалень и про перешкоды, якй належало бы усунути въ огляду на добро Товариства. Користаючи зъ сего уповажненя п. Д. Дмитерко прибуде дня 7 серпня до Стрѣлискъ новыхъ, 8 серпня до Бертешева, 9 серпня до Серникъ, 14 серпня до Малковичь, 18 серпня до Сопошина, 21 серпня до Солонки. Пôзнѣйше удасть ся ще на люстрацію читалень до Якимова и до Скварявы. Щобы при тôй нагодѣ товариство „Просвѣта“ могло сповнити обовязокъ въ §. 2 б) а читальнѣ въ §. 50 е) статутомъ на себе принятый, зволять Хвальнй выдѣлы читалень на день прибутя п. делеґата згромадити якъ найбôльше число членôвъ або скликати загальный збôръ читальнѣ. Передъ скликанємъ загального збору треба донести до дотычного ц. к. староства три днѣ напередъ. Донесенє безъ стемпля. Колижъ бы було тôлько звычайне згромадженє членôвъ, тогдѣ донесеня до ц. к. староства не потрѣбно.

— **Новй грошѣ.** Надворный рытовникъ медалѣвъ, Шарфъ, має въ сихъ дняхъ поѣхати до Ишль, щобы выготовити найновѣйшій медайльоновый портретъ Є. Вел. Цѣсаря на новй грошѣ. Ще кôлька мѣсяцѣвъ мине, закимъ выйдуть тй новй грошѣ. Лише на пробу выбито давными машинами частину нікльовыхъ грошей. Они дуже подôбнй до нашихъ срѣбныхъ чвертьґульденôвъ (25 кр.) и тому найперше будуть стягати ся тй чвертьґульдены, щобы не було помилокъ. Коли довшій часъ уживати нікльовыхъ монетъ, то они стають сѣрй, але не стирають ся такъ легко, якъ срѣбнй.

— **Лѣкарки державнй.** Магомеданки въ Боснѣ и Герцеговинѣ не хотять и не можуть позволити мужчинамъ-лѣкарямъ ихъ лѣчити. Тому тамъ настали теперь жѣнки-лѣкарки. Якъ разъ теперь розписує управа сего краю конкурсъ на лѣкарки, котрй мусять мати скôнчену медицину такъ само, якъ и лѣкарѣ.

— **Грады и зливы.** Дня 14 м. м. навѣстивъ градъ 15 громадъ въ околици Перемышля. Заряджено розслѣдъ шкôдъ для вôдписаня податку. Дня 15 м. м. поробило градобитє богато шкоды въ Чабарôвцѣ, Василькôвцяхъ и Нижборгу новôмъ, пов. гусятиньского. Дня 16 м. м. выбивъ градъ значно засѣвы въ громадахъ яворôвского повѣта: Воля гнôйницка, Реберґъ, Серны, Моранцѣ, Передбôре и Кохановка. Послѣдными днями въ наслѣдокъ зливы вылили гôрскй рѣки: Лôмниця и Чечва въ пов. долиньскôмъ и наробили шкоды въ громадахъ: Перегиньско, Дуба, Вôльховка, Решняте, Брошнѣвъ, Рожнѣтôвъ, Сваричѣвъ и Струтинъ выжный. Въ декотрыхъ мѣсцяхъ повѣнь зôрвала мосты и хаты валила.

— **Женщины на университетѣ.** Въ декотрыхъ державахъ Европы ще дотеперь не рѣшено, чи женщины мають учити ся въ ґімназіяхъ, ходити на университетъ, а потôмъ занимати вôдповѣднй становиска, такъ само якъ мужчины. Въ однôй Румуніи не довго розважаючи заложено вже давнѣйше дѣвочй лїцеѣ зъ правомъ публичныхъ шкôлъ. Котра дѣвчина скôнчить сей лїцей и здасть испытъ зрѣлости, то може слухати выкладôвъ университетскихъ. И справдѣ дѣвчата зачинають уже користати зъ тыхъ лїцеѣвъ и университетôвъ. И такъ напр вже сего року на университетѣ въ Букарештѣ попри 255 молодцяхъ дôстало діпльомъ на професорки також 27 дѣв-

---

Десінфекція має двояку цѣль на оцѣ: разъ нищити тй заразки, що лѣтають у воздусѣ якъ той дрôбненькій порошокъ, котрого ледви окомъ можемо добачити, або тй, що причѣпляють ся чи прилипнуть де до стѣны, до якои одежѣ, якоись посудины и т. д, а вôдтакъ нищити тй заразки, що знаходять ся въ вôдходахъ и блювинахъ зараженыхъ вже людей, въ смѣтю, болотѣ, мѣсцяхъ вôдходовыхъ, каналахъ, занечищенôй водѣ и т. д. Вôдповѣдно до того уживає ся при десінфекціи выкурюваня и пôдкурюваня такими ґазами, що нищать всѣ заразки, пареня, вареня, обмываня и злываня предметôвъ кислотами, котрй для чоловѣка не суть безпосередно шкôдливй, а котрй нищать заразки. До десінфекціѣ черезъ выкурюванє уживає ся найлѣпше такихъ ґазôвъ якъ хльоръ и сѣркована кислота. Сѣрковату кислоту може кождый собѣ зробити, нехай лишь запалить кусникъ сѣрки, той ґазъ (скажѣмъ дымъ), що робить ся тогды, коли сѣрка горить, есть якъ разъ тою сѣрковатою кислотою, котра нищить всякй заразки. Выкурювати пôдчасъ якоись пошести н. пр. хату оцтомъ, яловцемъ, бурштиномъ, живицею або цукромъ, не має нѣякои цѣли, хиба що хочемо, щобы замѣсть смроду чути було запахъ, але тымъ ще не знищимо заразкôвъ. Абы пôдчасъ пошести добре выкурити такій будынокъ, що есть 6 метрôвъ довгій, 5 метрôвъ широкій, а 4 метрôвъ высокій, треба на то два кільо сѣрки; сѣрку треба запалити въ якôй зелѣзнôй посудинѣ и позамыкати всѣ вôкна и дверѣ. Подкурюваня уживають пôдчасъ пошести особливо на граници тамъ, де люде изъ зараженыхъ сторôнъ переѣздять до здоровыхъ. Кождый чоловѣкъ, що переходить за границю, мусить насамперocc дати ся пôдкурити; его впускають до такои будки нѣбы якъ скрыня, зъ котрои вôнъ лишь голову черезъ мале вôконце выставить, абы не удушивъ ся а въ будцѣ его пôдкурюють.

До десінфекціонованя одежи, бѣля и всѣлякихъ матерій придумано теперь окремй приряды десінфекційнй, а десінфекція вôдбуває ся при помочи горячу пару. Прилады тй мають видъ великои зелѣзнои скринѣ, при котрôй есть котелъ до вытворюваня пары. До тои скринѣ зносить ся рѣчи, розкладає ся ихъ тамъ на вôдповѣдныхъ до того пôдставкахъ а вôдтакъ замыкає ся скриню, впускає ся до неи дуже горячои пары, въ котрôй мусять погинути всѣ заразки, колибъ були якй на рѣчахъ.

Такй рѣчи, якъ вовнянй матеріи, матерацы, подушки и т. д. найлѣпше десінфекціонувати парою, а що они бувають грубй, то треба ихъ держати кôлька годинъ въ горячôй парѣ; хустки, коцы и т. д. не можна класти въ пару поскладанй, лишь треба ихъ розложити, щобы пара могла скрôзь по нихъ переходити. Бѣле и полотнянй рѣчи десінфекціонує ся въ той способъ, що ихъ вываряє ся. Бѣле изъ недужихъ и постѣль, особливо коли оно занечищене, треба заразъ кинути до кôтла зъ кипячою водою и выварити, а найлѣпше такй занечищенй зъ недужихъ рѣчи, коли они не дуже дорогй, заразъ палити. Такй зновъ рѣчи якъ футра, кожухи и т. д. котрй не можна анѣ въ пару давати анѣ вываривати, треба десінфекціонувати сѣркавою кислотою.

Коли въ якôмъ домѣ лежать недужй, то годѣ его вже десінфекціонувати въ той способъ, якъ той будынокъ, де хорого нема. Тогды найлѣпше десінфекціонувати его карболевою кислотою, котру можна достати въ кождôй аптицѣ и въ кождôй торговли матеріяльнôй. Карболеву кислоту паливає ся тогды на плыткй тарельчики и ставить ся десь въ тепле мѣсце, н. пр. коло печи, щобы она могла парувати. Люде, що ходять коло недужихъ, повиннй за кождый разъ, коли беруть ихъ одѣжъ або постѣль зъ пôдъ нихъ, особливо же тогды, коли сѣдають ѣсти, обмити собѣ добре руки, коли можна, карболевою кислотою, або бодай оцтомъ або мыломъ.

Пôдчасъ кождои пошести, особливо же пôдчасъ холеры, суть найбезпечнѣйшй вôдходы зъ занедужавшихъ людей. Въ такихъ случаяхъ треба ихъ конче заразъ десінфекціонувати, а до того уживаєсь найлѣпше карболевои кислоты. При недужихъ найлѣпше мати заразъ пôдъ рукою начинє на вôдходы зъ карболевою кислотою. Вôдходôвъ не треба де не будь выливати, бодай вже на такй мѣсця, де нѣхто не заходить, а коли вже нема иншого способу ихъ десінфекціонувати, то бодай поливати свѣжо гашенымъ вапномъ. Всѣ мѣсця вôдходовй, ямы зъ каломъ, мѣсця

чать. Въ Яссахъ на унiверситетѣ було сего року на 108 кандидатôвъ на професорôвъ такожъ 26 дѣвчатъ, и всѣ они учили ся далеко лѣпше, якъ мужчины. Скôнчивши унiверситетъ панны стають професорками въ высшихъ институтахъ дѣвочихъ, декотрû лѣкарками, а мало котра студiюе права. Лѣкарокъ въ Румунiи чимъ разъ бôльше и они здобувають собѣ щоразъ бôльшу славу.

— Чотириста лѣтъ по вôдкрытю Америки. Нинѣ якъ разъ минае 400 лѣтъ, якъ Христофъ Колюмбъ зъ трема невеликими кораблями выѣхавъ въ першу подорожь на заходъ въ сторону краю, котрый названо Америкою. Дѣяло ся 3 серпня 1492 р., якъ вôнъ выѣхавъ зъ андалюзiйскои пристани Пальосъ въ незнану тогды ще дорогу. Дня 12 жовтня с. р. мине 400 лѣтъ, якъ Колюмбъ прибувъ до острова Ґванагани, котрый назвавъ Санъ Сальвадоръ (святый Спаситель) — на памятку свого спасеня. Дня 4. марта 1493 вернувъ вôнъ зô своеи першои подорожи до Лiсбоны. Тому то вôдъ нинѣшного дня ажъ до 4 марта 1893 обходить Италiя, Испанiя и Америка 400-лѣтный ювiлей вôдкрытя Америки. Ювiлей той зачинае ся нинѣ, а участь въ нѣмъ беруть майже всѣ европейскû державы и иншû части свѣта, бо всѣ они посередно або безпосередно вôдчули вôдкрыте Америки. Черезъ се вôдкрыте змѣнили ся полiтичнû, суспôльнû и економiчнû вôдносины цѣлои Европы и есть оно такожъ важнымъ и въ исторiѣ церкви, бо власть еѣ розширилась вôдъ тогды и на другûй пôвкули земнôй.

— Що найдено въ орлинôмъ гнѣздѣ! Въ сабаудзкихъ Альпахъ стрѣлець Вiняль застрѣливъ орлицю, а самъ дôбравъ ся до еѣ гнѣзда, що мѣстилось пôдъ высокою звысаючою скалою. Гнѣздо се було зроблене зъ грубого хворосту, а покрыте листемъ и въ нѣмъ могло бы помѣститись шестеро осôбъ. Въ такôй выгôднôй хатѣ сидѣвъ молодый орелъ, котрого крила вже мали пôвтора метра. А коло него лежали такû засобы до ѣды: богато свѣжого, а троха зôпсутого мяса, що лише вбитый бѣлый заяць, 27 ногъ козячихъ, 4 ноги голубинû, 30 ногъ бажантôвъ, 3 курячû головки, 11 курячихъ ногъ, 18 головокъ куропатвъ, а крôмъ того останки иншихъ птиць и гадинъ та хомякôвъ.

— Шайка опришка Атаназiоса, що то напала на поѣздъ зелѣзничiи коло Адрiянополя, есть уже цѣла въ рукахъ властей болгарскихъ, лише самъ Атаназiосъ десь пропавъ. Шайка та складае ся зъ семи осôбъ. Опришки зознали, що зрабувавши поѣздъ и доставши 8000 лiръ выкупу за закладникôвъ, волочили ся вôдтакъ по турецкôй земли, а въ части и по болгаркôй, зимували у своихъ родинъ, а на весну пôшли въ горы, де ихъ зловлено. Они кажуть, що готовû показати тû мѣсця, де закопали до 3000 лiръ.

— Мôстъ понадъ каналъ Ля-Маншъ за кôлька лѣтъ уже певно злучить Анґлiю зъ Францiею. Будоване мосту и зелѣзницѣ на нѣмъ потревае пôсля обчисленя сѣмъ лѣтъ, и то черезъ чотири роки будуть будувати въ мори 72 стовпы, вôддаленû оденъ вôдъ другого на 400 або 500 метрôвъ; а вôдтакъ уже черезъ три роки будуть мостити самъ мôстъ и будувати на нѣмъ зелѣзницю. Кораблѣ не будуть тою роботою спинюванû, можуть переплывати свобôдно черезъ каналъ. Цѣла будова того мосту буде коштувати надъ 320 мiлiонôвъ зр.

✝ Посмертнû вѣсти.

Померли: О. Михаилъ Левицкiй, парохъ въ Сѣвцѣ, галицкого деканата, дня 15 липня въ 77-ôмъ роцѣ житя, а 54-ôмъ священьства. — Иполитъ Молчановскiй, священикъ-дефiцiентъ, бувшiй парохъ Великополя, деканата городецкого, дня 12 липня с. р. въ Лѣсновичахъ, въ 74 роцѣ житя а 48-ôмъ священьства.

Вôдозва.

Вдоволяючи бажанямъ остатныхъ Загальныхъ Зборôвъ Руского Товариства педаґоґiчного и запросинамъ Патрiôтôвъ-Русинôвъ перемыскихъ, постановивъ выдѣлъ скликати VIII-й зъ ряду Загальнû Зборы членôвъ до старо-руского княжого мѣста Перемышля на день 17 (29) серпня 1892 р. зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Богослужене въ церквѣ катедральнôй о годинѣ 8½ рано. — 2) Вôдкрыте загальныхъ зборôвъ о 9½ годинѣ. — 3) Справоздане зъ дѣяльности выдѣлу. — 4) Справоздане касове и маґазинове. — 5) Справоздане комiсiѣ контрольнои. — 6) Выборъ нового выдѣлу и головы товариства. — 7) Выборъ контрольнои комiсiѣ. — 8) Письменнû вправы въ народнôй школѣ (вôдчитъ професора Ол. Барвѣньского. — 9) Дискусiя надъ вôдчитомъ и внесеня членôвъ. — 10) Прогулька на замокъ задля оглядинъ звалищь.

Подаючи проґраму Загальныхъ Зборôвъ до прилюдной вѣдомости, запрошуемо до якъ найчисленнѣйшои участи всѣхъ членôвъ одинокого Руского Товариства педаґоґiчного, а такожь Всч. отцѣвъ духовныхъ, учителѣвъ, руске жѣноцтво и взагалѣ всѣхъ, що интересують ся выхованемъ и образованемъ молодого руского поколѣня. Яке буде выховане, яка буде наука нашого молодого поколѣня, така буде наша будуччина. Отже не годить ся намъ бути байдужими для справъ выховання и образованя рускои молодежи. Численною участю въ зборахъ повиннû мы заявити, яку вагу надаемо симъ справамъ. Та не только члены товариства, але й гостѣ повиннû прибути и громадно вписати ся до Руского Товариства педаґоґiчного, щобъ оно числило не сотки а тысячки членôвъ, а тогды и голосъ нашого товариства стане поважнѣйшû и мусить здобути собѣ значѣне и вплывъ у властей шкôльныхъ.

Спѣшѣть отже громадно, дорогû Землякі, до мѣста Перемышля, спôзнаймо ся взаимно, порадьмо ся и одушевѣмъ ся до працѣ для выхованя и образованя рускои молодежи, нехай и та нива, що такъ довго у насъ була занедбана и лежала облогомъ, вкрые ся плодами ревнои и невсипучои працѣ для нашои будуччины и забезпечить намъ красшу долю и достôйне мѣсце побôчь иншихъ культурныхъ народôвъ.

Зъ выдѣлу Руского Товариства педаґоґiчного.

У Львовѣ дня 15 (27) липня 1892.

Кость Паньковскiй. секретарь. — *Ол. Барвѣньскiй.* голова товариства.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 3 серпня. Кустосъ унiверситетскои бiблiотеки у Львовѣ, Семковичь, именованый бiблiотекаремъ при тôйже бiблiотецѣ.— Аптикарь Якубовскiй, членъ новосанчѣвскои Рады повѣтовои одержавъ золотый хрестъ заслуги.

Вѣдень 3 серпня. Зъ вѣродостойного жерела доносять, що переговоры торговельнû межи Австро-Угорщиною а Сербiею въ мериторичнôй части вже закôнчили ся. Сими днями наступить пôдписане угоды.

Петербургъ 3 серпня. Мiнiстеръ Вiтте оглядавъ шпиталѣ въ Самарѣ, а въ своѣмъ справозданю констатуе, що въ шпиталяхъ холеричныхъ есть великiй бракъ лѣкарѣвъ и милосердныхъ сестеръ.

Лондонъ 3 серпня. Times одержала вѣсть, що въ Сiмли розôйшлась чутка, будьто бы вôддѣлъ войска занявъ знову выжину Памѣръ ажъ до Гiндокушь.

Берлинъ 3 серпня. Вечѣрнû часописи нотують вѣсть, що Герфуртъ думае подати ся до дiмiсiѣ зъ причины проектôвъ реформы податковои мiнiстра фiнансôвъ. Доси нема потвердженя сеи вѣсти.

Петербургъ 3 серпня. Пôсля уряровыхъ справоздань слабне холера надъ Волгою зъ вынимкою декотрыхъ мѣсцевостей. За то надъ Дономъ число занедужань збôльшае ся. Дня 31 липня занедужало тамъ було разомъ вже зъ выпадками занедужаня въ Ростовѣ 1055 людей, а зъ тыхъ померло 447. Въ Москвѣ и Рязани сконстатовано вже выпадки холеры.

Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

(важный вôдъ 1 мая с. р.)

Вôдходять:	Курєръ		Особовый			Мѣшаный
До Кракова	3 07	10·41	5·26	11·01	7·56	—
„ Пôдволочискъ въ Пôдв.	3·10	—	10.02	10·52	—	—
(въ голов. двор.)	2·58	—	9·41	10·26	—	—
„ Черновець	6·36	—	9 56	3·22	10·56	—
„ Стрыя	—	—	6 16	10·21	7·41	—
„ Белзця	—	—	9·51	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	7·36
„ Зымнои Воды	—	—	4·36	—	—	—

Приходять:	Курєръ		Особовый			Мѣшан.
Зъ Кракова	6·01	2 50	9·01	6·46	9·32	—
„ Пôдволоч. на Пôдвам.	—	2·45	9·17	6·55	—	—
„ (на гол. двор).	—	2·57	9·40	7·21	—	—
„ Черновець	10·09	—	7·56	1.42	7·06	—
„ Стрыя	—	—	1·41	9·16	2·35	—
„ Белзця	—	—	4·48	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	8·32

Часъ, львôвскiй; рôвниця вôдъ середно-европейского (зелѣзничого) о 35 мiнутъ: на зелѣзницяхъ 12 год., у Львовѣ 12 и 35 мiн. Цифры товстû и пôдчеркненû мiнуты означають часъ нôчный вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мiн. рано.

де выливають ся помыѣ, каналы и т. д., треба такожь часто зливати карболевою кислотою.

Противъ занесеня пошести особливо холеричнои заводять на границû всякû можливû мѣры осторожности, особливо — якъ вже було сказано повысше — десiнфекцiонують пôдкурюванемъ особы приѣзджаючû изъ заграницѣ и ихъ рѣчи. Металевû грошѣ кажуть въ декотрыхъ сторонахъ кидати въ кипячу воду або кипячiй оцетъ, листы на почтѣ переколюють и выкурюють ихъ. Крôмъ того заводять въ декотрыхъ мѣсцяхъ карантаны: ставлять окремû бараки, въ котрыхъ мусять люде, що приѣзджають изъ заграницѣ, перебути черезъ кôлька днѣвъ пôдъ дозоромъ лѣкарѣвъ, доки ажь не покаже ся, що они зовсѣмъ здоровû. Въ мѣстахъ портовыхъ заводять такû самû карантаны для кораблѣвъ, и людемъ, що приѣзджають кораблями изъ зараженыхъ сторôнъ, не вôльно доты изъ нихъ выходити на берѣгъ, доки ажь не вôдбудуть свою карантану и лѣкарѣ не осудять, що они зовсѣмъ здоровû.

Всѣ тû мѣры осторожности на границû суть однакожь въ нинѣшныхъ часахъ, коли рухъ комунiкацiйный ставъ дуже великiй, такъ мало значнû, що не можна нѣякъ того допильнувати, щобы пошести не занесено. Анѣ десiнфекцiя на границû, анѣ карантаны и кордоны войсковû не годнû зовсѣмъ спинити пошести, бо она все таки може передôстати ся зъ одного мѣсця на друге. Мѣры тû мають лишь то доброго, що они спиняючи рухъ комунiкацiйный не допускають до того, щобы пошесть дуже скоро ширила ся. Для того то добре есть, щобы пôдчасъ пошестей люде не сходили ся громадно на одно мѣсце. Ярмарки, вôдпусты, перемаршъ войска, вѣча и взагалѣ всякû бôльшû зборы не повиннû пôдчасъ пошестей вôдбувати ся, бо они дають найбôльшу можливôсть занесеня заразы. Найлѣпшiй доказъ того дають намъ тû мѣста турецкû, де, якъ н. пр, въ Мекцѣ сходить ся що року множество богомольцѣвъ магометанскихъ. Майже що року заносять тутъ тû богомольцѣ холеру зъ Индiѣ, а другû набравшись заразы, розносять еѣ вôдтакъ по другихъ краяхъ.

(Конець буде.)

(Черезъ недоглядъ въ коректѣ вкрала ся до вчерашного фейлетона на першôй сторонѣ въ другôмъ стовпцi 15 рядокъ погана похибка; тамъ названо той лѣсочникъ, котрый вôдкрывъ Кохъ при холерѣ „котта-bacillus; повинно бути: comma-bacillus, вôдъ латиньского слова comma, що значить — протинка (,) значокъ въ писаню.)

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Кроховецкiй

Експедиція мѣсцева
НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ“ буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнû“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвской“ вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона.

Дра Фридриха Ленґіля

БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже сокъ, природный, вытѣкаючій зъ березы наверченои, уходивъ вôдъ запамятныхъ часôвъ за найлѣпше средство на красу; але хемічно по припису вынаходця переробленый на бальсамъ, набирае вже майже чудесного дѣланя.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лице або яке инче мѣсце на шкôрѣ, то вже на рано вôддѣлюе ся вôдъ шкôры майже незамѣтна лусочка, а шкôра сама стае свѣтло бѣлою и делікатною.

Сей Бальсамъ выгладжуе морщины на лици и вôспôвку и надае ему краску молодости; шкôрѣ надае вôнъ бѣлôсть, делікатнôсть и свѣжôсть, въ найкоротшôмъ часѣ усторонюе веснѣвки, родимû плямы, червонôсть носа, вугры и всяку таку нечистоту шкôры.

Цѣна одного збанка вразъ въ приписомъ ужитку зр. 1-50.

Дра Ленґіля **Бензове Мыло,**

найлагôднѣйше и для шкôры найзноснѣйше, кавалокъ по 60 кр.

Найчистѣйшій спірітусъ,

найлѣпшû

румы, горѣлки, розолісы, лікеры и пр.

въ Цѣс. кор. привілiованôй

Рафінеріи спірітусу, фабрицѣ руму, лікерôвъ и оцту

Юліюша Міколяша

у Львовѣ. 72

Штучнû 80

зубы и щоки

пôсля найновѣйшого систему американьского въ каучуку, золотѣ и целюльоідѣ, якъ также всякû направы зубôвъ и то дешево, навѣть на раты споруджае ателіе дентистично-технічне

Б. БЕРІЕРА

у Львовѣ ул. Кароля Людвика ч. 5. дôмъ Всп. п. Штроменґера.

Австрійско-угорска

FINANZ-RUNDSCHAU

Признане, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, побôльшити его обемъ а то такъ що до формату якъ и що до змѣсту нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ фінансовû и господарскû обявы обширно и предметово. Всежъ при тôмъ можемо числити, що въ новôй своѣй формѣ нашъ збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы, якû на насъ накладае побôльшене обему, высокôсть предплаты зôстае незмѣнена, така якъ доси, бо мы намагаемо знайти бôльше розповсюднене.

Число пробне даромъ.

Рôчна предплата за 52 богатû змѣстомъ числа 1 зр.

Адміністрація: Wien, I. Wollnerstrasse 11

Чоколяда десерова.

Найбôльша фабрика на свѣтѣ—денна продажь 50.000 к°

Пôдроблюване забезпечено.

Подостаткомъ по всѣхъ лѣпшихъ склепахъ товарôвъ кольоніяльныхъ, по дроґеріяхъ и склепахъ зъ ласôтками, также по цукорняхъ.

Поручае ся **ТОРГОВЛЮ ВИНЪ** Людвика Стадтміллера у Львовѣ. 30

Зъ друкарнѣ В Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И Веберъ